

**Cort Verhael Van De Mirakelen Die [...] voorleden Jaeren/
door [...] Maria zijn gheschiet inde Capelle van Omel [...]
in't Bischdom van 'Shertoghenbossche**

Weyden, H. van der

T'Antwerpen, 1631

Mirakelen gheschiet binnen Omel in Marien schoot van het laer 1611. tot
1630.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64481](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64481)

Mirakelen gheschiet binnen

Omel in Marien schoot van het laer 1611.
tot 1630.

DEse nae volghende Mirakelen sijn in
het herdzucken bande voozgaende al-
hier bp-gheboecht met consent ende toela-
ten van sijne Hoohweerdicheyt Michael
Ophobius Bisschop van t'Shertoghen-
bossche / gheschiet dooz de verdiensten ende
intercessie der **V** Maghet ende Moeder
Godts Maria inde Capelle van Omel /
ghenaempt Marien schoot onder de Heer-
lijcheyt en Prochie van Asten in Peelant
in't Bisdrom van t'Shertoghenbossche.

114. Couvoorstich.

Den 29. Augusti 1612. Soo heeft ver-
claert den eersamen Hendrick van Darch
Secretaris in Denloo / ende Helena sijn
Wuvszouwe dat haer Sone Guilielmus /
out sijnde ontrent twee jaren was seer cou-
vozstich / ende soo allendich datmen daer
anders niet naer en verwoachten als de
doodt / Helena voozsz. neemt hare toevlucht
tot onse **V**. Zouwe van Omel / ghelobende
de **V**. plaetse dyp keeren te besoecken / ende
den derden keer dat voleyndende / en peys-
den anders niet dan haer kindt doot te vin-
dent huys comende ter contrarien is het
kint haer toeghelopen blijde sijnde / spelē-
de / ende ghesont / ende nu vyf jaren oudt
sijnde

Onselieve Vrouwe

synde blijft wel ghesont: dit heeft Helena
voorsz. vooz de gherechte waerhepdi ver-
claert ende gheatsteert vooz Heer Dirick
banden Zepberch Pastoor des Convents
voorsz. ende H. ende M. Thomas Stric-
ken Pastoor binnen Asten ende Landeken
voozts in presentie den eersamen Peeter
Verstralen Borghemeester in Venlo.

115. Ghescheurtheyt.

In het jaer onser Heeren 1613: op onse lie-
ve Vrouwen Visitatie avondt: soo is
wonderlijck verlost banden Bandt ende
Ghescheurtheyt aen de een zijde Gopaert
Sone van Dierick Gopaerts ende Maey-
ken Beckers sijn Hupsvrouwde/woonende
binnen Venlo / de voorsz. Moeder jam-
merlijck schrepende ende sittende vooz onse
Lieve Vrouwe is verwondert overmidts
den bandt twee keeren los spronck / ende
daer by comende Suster Catharina van
Aelst Costersse / seyde / Moeder utwen So-
ne mocht ghenesen sijn ende Mirakelens
verlost / ende bevinden dat selve metter daet
inde presentie van veele Pelgrims. Ghe-
tuyghen waren den Heer Pater banden
Zepberch ende Heer Geeraert van Bzep
Capellanen.

In kracken tot Cruchten woonachtich/
 hebbende eene groote sieckte in sijn le-
 den/ ende besonder in sijn rechte Been / al-
 soo dat hy noch coste gaen oft staen / maer
 hadde een half jaer te bedde ghelegghen/ al-
 soo datmen hem moeste verheffen met de
 slaep laeckens ende bedde / ende connende
 nergkens inne troost oft beternisse vinden
 belovende sijn Bedevaert tot onse Vrou-
 we van Omel is alsoo genesen/ sijn gesont-
 heyd de Hoochweerdighe Maghet ende
 Moeder Godts Maria toeschrijvende de
 eerste Bedevaert heeft Jan voorszeyt ghe-
 daen op onse liebe Vrouwe Hemelbaert
 anno M. D. C. XLV. De tweede op
 den Feest-dach op onse liebe Vrouwen ge-
 boorten / de derde op onse liebe Vrouwen
 Hemelbaert Anno M. D. C. XLV. ende
 blijft nu wel te pas ende ghesont. Ghetups-
 gen hier ober waren Coenrardus den Ou-
 derbode ende Jan Voeten van Cruchten.
 Dit is aldus ghedeponeert vooz my on-
 dergheschreven inde voorszeyde plaetse
 Diecht hoozende M. D. C. XLV. Onder
 stont Thomas Stricken Pastoor in
 Asten.

Mijn

Mijn Heer Schouteth ende Schepenen wijs Borghemeester ende Raedt der Stadt Bree/inden Lande van Lupck/ onder de protecie des H. Roomsche Rijck ghelegghen. Doen kennelijck ende te weten / ende den ghenen die desen ons Letteren van Attestatie/vooz comen/ ende ghehoont sal worden / besonder de Eerweerdighe Heeren Heer Dierick Zeelsberch Fr: Eerweerdige ende devote Catharina Laurens Mater van Hees ghebozen/ met alle de conbentalen/ mede ooc den Mombaers ende Capel-meesters genaemt Marienschoot tot Omel / onder de Prochie van Asten inden Peel ghelegghen / onder het Bischdom van t' S Hertogenbosch Salut. Dat vooz ons comen is in eyghen Persoon Diderick Creyarts onse mede Borghemeester ende Schepenen : heeft by sijn Mannen waerheyt verclaert / dat hy begaest is gheweest van eenen Breuck : in t' Latijn ghenaeemt Hernica : ende verstaende dat ontallijcke Mirakelen ter plaetsen voozs. van dese ende dierghelijcke ghebzenken verlost sijn gheweest / ende den voozs. Creyarts sulcx verstaende: heeft terstondt een Bedebaert ghelooft/ ter eeren de heplighe ende glorieuse Maghet Maria/ ende Moeder Godts/ mede de heplighe plaetse te besoecken/ heeft daerom de selve Dierick Creyarts de repse aen ghenomen om sijn belofte

belofte

van Omel.

belofte te voldoen ende te quijten op den
24. Meert lest leden / ende comende op de
25. dach der Maent voozsz. als op onse V.
Vrouwen Bootschap dach inde Capelle
tot Omel/om van het voozsz. onghewal ge-
libzeert te worden / heeft de heplighe ende
glorieuse Maghet Maria ende Moeder
Godts aen gheroepen/besonder onder den
dienst Godts/als onder de Elebatie / door
intercessie der V. Moeder Godts / is de
voozsz. Creperts / ter selver tijdt handen
voozsz. onghemack ghelibzeert gheworden/
waer van hy Godt almachtich / ende sijn
ghebenedijde glorieuse Moeder Godts
den dach sijns lebens loben ende dancken
moet. Want dat Goddelijck ende eerlijck
is de waerheyt bestant te doen. Soo heb-
ben wy desen met onsen ghewoonelijcken
Zeghel laten bevestighen ende by Secre-
ten op heden laten auctentificeren den 28.
Meert Anno 1617.

Ende was onderteeckent ende beseghelt
met uwe Zeghelen in groenen Wasse.

Henr. Nuycus Oppidi & Iustitij
Preenfis in Patria Leoduc.
Sec.

Inden

Onse lieue Vrouwe.
Creupelheyt.

In den jare ons Heeren 1623 den 12. Augusti op den abont bande Capel wijdinghe onse liebe Vrouw so is ghecomen varende binnen Omel/om sijn Bedevaert te doen Aerdts Peeters / Sone van Peeter Aerdts ende Beelken Wijnen sijn Hups-
vrouw woonachtich tot S. Hubrecht in't landt van Lupck; welken booznoembent Aert Peeters mits oock ghetupghen hier onder gheschreven / hebben booz my onder teeckent ghetupcht ende verclaert op haer Mannen waerhepdt / berepdt haerlieden eedt daer op te doen: hoe dat Aerdts Peeters boozs heeft moeten gaen ende noch seer qualijck connen gaen op een cruck om sijn creupelheyt / ontrent vier jaren lanck/ comende binnen Omel/ Aerdts boozs. met ghetupghen hier onder ghenompt hebben haerlieden devotie ghehouden booz het Miraculeus Beelt van onser L. Vrouw en de selve ghebeden met groote gheestvrie-
richeyt om vertroostinghe/ gheboelt daer en-tusschen eene groote alteratie ende veranderinghe in sijn been staet op ende gaet/ ende seyde teghen de Costerisse: Suster Godt Almachtich sp gbedanckt ende ghe-
looft met sijn ghebenedijde Moeder die my ghenesen heeft, daer is mijn cruck offe-
re die onse L. Vrouw op/ ick en hebbe die niet meer van doen / ende is alsoo met blij-
schap / ende dancksegginghe naer hups ge-
heert.

keert. Actum binnen Omel in Marien-
 schoot inde Maent ende Jaer als boven.
 Alsoo ghetupge ick Jacobus vanden Bo-
 men P. Confessoor in Omel ontweerdich.
 Mede gecupgen waerē Nicolaes Wijlins/
 Keynder Peeters ende Matthijs Keynen.

110. Sieckte

In't Jaer ons Heerē 1626. Inde Maent
 Julius heeft sieck ghelegghen op haer
 Casteel de seer Edele Jouff. Mevrouw
 Margareta de Horion huysvrouwe van
 Mijñ Heere den Baron de Heel Guiliel-
 mus de Horion/ van eene doodelijcke ende
 extraordinarische sieckte verlaeten ende
 gedespereert vande Doctozen. Naedemael
 dan Mevrouw booznoemt hadde die ver-
 sche remedien gebzupcht en dat die cranck-
 heyt niet en verminderden: maer meer ende
 meer vermeerderden/ ende verlaetende al-
 len menschelijcken troost / ende natuerlijc-
 ke remedien/ heeft haer ghekeert tot Godt
 den Almogenden Heere / ende sijne ghi be-
 nedijde Moeder Maria/ die welcke sy al-
 tijdt met besonderheyt ge-eert heeft in haer
 leven ghesont wesende / ende in allen noot
 haeren toeblycht daer toe ghenomen / ende
 nu ghestelt wesende in desen upstersten
 noodt/ scitende alle haer betrouwen op on-
 se lieve Vrouw van Omel/ gelooft aldaer
 te doen haer Bedevacrt/ seyndt terstont al-
 daer mijn Heec haeren Cappellaen om
 Misse te lesen ende meer laeten te doen:

H

wordt

Onse lieue Vrouwe

wozdt daer naer seer verlicht ende wel te pas met groote verwonderinghe van mijn Heer de Baron Horion en t'geheel huyg/ jae om datse niet ondanchbaer soude wesen vooz dat groot weldaet heeft vooz haer genomen Jaerlijckx eens die H. plaetse te besoecken. Aldus verclaert ende geattesteert met groote danckbaerheyt int Clooster tot onse L. Vrouwe van Omel Marien-schoot/ Me-vrouwe ende mijn Heerden Baron voozsz. onderstont. Ita Attestor. D. Peregrinus Vogels S. Th. Lic. & Canon. Insignis & Regalis Ecclesiae Aquisgrannensis. die aldus dit heeft gheschzeven ende onderteeckent. Onder stont al noch. Ita etiam testor. Iacobus vanden Bomen S. Th. B. F. Confess. in Omel.

120. Ghescheurthevt.

Op onse L. Vrouwen geboorten dach in't Jaer 1627. is ghecompareert vooz ons onderschzeven binnen Omel den Eers. en losw. Frans Jans van Amsterdam/ nu woonachrich buyten Venloo op't groot hof/ende heeft op zynen eedt ende gerechte waerheyt verclaert mits die signature van zyn eyghen handt / dat hy besoeckende onse L. V. van Omel is merckelijck dooz miracul verlost van een seer swaer en periculens ghescheurthevt; alsoo dat hy sonder ruste niet wel en coste gaen binnen die stadt van zyn huyg/ende den tweedē heer ende repse die H. plaets van Omel besoeckende

van Omel.

kende comende inde Capelle is den bandt ontstucken ghespronghen wel te pas zijnde ende blijvende / want dit vooz eenige Jaeren gheschiet is. Onder stont by my Frans Jaussens van Amsterdam inde presentie verclaert als vooz Heer en Meester Jacobus vanden Bomen / ende Heer Geeraert van Bzep Cappellaen binnen Omel.

121. Sieckte.

I N't jaer ons Heerē 1630. op den Pincx-
tendach soo is comen besoecken (de glo-
rieuse Maget ende Moeder Godts onse
Vrouwe van Omel) mijn Heer Kepnier
van Bockholt Heere van Macken met
Jouffrou Maria sijn Dochter / en vooz
de familie tot danckseg ginghe / naedemael
Godt almachtich ende Maria de ghebe-
nedijde Moeder Godts sijn bernihertic-
heyt ghethoont ende merckelijck bewesen
heeft ober mijns Heeren Dochter Maria
vooz 3. oudt sijnde ontrent 17. jaren / welke
Maria voozghenoemt heeft seer qualijck
te pas geweest / sieck te bedde liggende in
de negenste weke / niet connende verdragen
spijns oft dranck / ende soo dooz sieckte datse
in't verbedden moest gheassisteert worden
dooz twee persoonen / op haer voeten niet
connende rusten / jae ghedespreeert vande
Doctoren / overmidts de Medechinen geen
operatie oft voozdeel waren doende : Soo
is't dat Jouffrouwe Maria voozsept gee-
nen anderen troost wetende / heeft alleen
haren

Onse lieue Vrouvve

haeren troost ghenomen tot den troost der
crancken / ende Moeder der ghenaden
die Hoochweerdighe Maeghet ende Moeder
der Maria/ghelovende met Consent van
Heer van Bocholt haer Bedebaert te doen
tot onse lieue Vrouwe van Smel / indien
Godt Almachtich haer geliefden het leue
te vergunnen/ waer naer lesende se ven Aue
Maria ter eeren de se ven blijshappē van
de Maghet Maria/ heeft gesien een groot
licht in haer camer/ende is daer naer ghe
bonden staende vooz haer bedde / niet we
tende hoe dat gheschiedt is / waer naer in
comende Catharina de la Pasture haer Ca
meniere / vermoepende dat Jouff. vooz
was doorbzaeckende en onwetende was/
ende bleef benout en pepleer tot dat Jouff.
vooz. raff vooz antwoozdt datse ghesont
ende wel te pas was/ soeckende haer cree
deren om haer te cleeden; heeft daer-en-bo
ven t' selbe bebesticht ende gheconfirmiert
met te nemen spijs ende dranck tot een
merckteecken van haer ghesontheyt / dese
saccken ende wonder wercken aenstende
eerst in-comende inde camer daer Jouff.
stondt vooz haer bedde / loopende by mijn
Heer vooz. riep Monsieur Bouwens
Monpere/ Mirakel Mirakel / suster is
ghenesen: waer naer by een comende mijn
Heere met sijn familie ende oock den Cer.
Heere den Pastoor in Bormeer danckten
ende loofden Godts bermherticheyt vooz
die

van Omel.

die verdiensten ende wonderlijck bystandt van sijn gebenedijde Moeder/ de selve dat geheel toe schrybende dit is aldus geschiet in't hooft van mijn Heer voorsz. binnen Machen op den 9. Martij 1630. Onder stontd mijns Heeren eyghen handt en signature/in dese woorden: dat is alsoo geschiet Henric van Bocholt. Item stontd alnoch: Alsoo voorsz. my ghedeponeert ende voorsz. de oprechte waerheyt verclaert mijn Heere Henric van Bocholt Jouffrouw Maria ende de geheele familie / Jacobus vanden Bomen P. Confess. in Omel/ Gerardus de Bzep Cappellanus in Omel.

122. Creupen, lam ende stom.

Onse L. Vrouwe Visitatie Abondt 1630. soo heeft verclaert op haer conscientie een gheloofbaere vrouwe woonachtich binnen Rijnberch met name Elisabeth Stebens hoe dat Stephanus Rasch haeren man oudt ontrent vijftich jaeren/ is gecomen binnen Omel om zyn Bedevaert af te legghen ende te voldoe/ overmits den selven Stephanus ontrent vier jaeren seer miserabel hadde geweest/ creupel en lam/ ende oock stom heeft zyn crucken ghelaeten ende opgeoffert aen onse L. Vrouwe van Omel op haere Hemelbaert dach 1629. ghelijck al-hier kennelijck ghenoech is/ want die teghenwoordighe lieden anders niet en wisten dan dat Stephanus voorsz. was vallende in onmacht inde Capelle/

Onse lieve Vrouvve

maer daer naer is metter daet bebonden/
dat hy by Mirakel was verlost van sijn
laminicheyt / nochtans noch niet van de
stomnicheyt waer mede den selven ooc be-
last werden twee jarē vooz sijn afljbieheyt
maer vooz Kerstmisse 1629. wozt oock won-
derlijck verlost van dit swaer accident/
want cranck ligghende ende al sijn betrou-
wen stellende op Maria sijn Patroners-
se / ghelooft noch eens sijn Bedebaert bin-
nen Omel / indien hy ghesont worde / hy
wozt verlost vanden bandt sijn der tongen/
looft ende danckt Godt ende sijn ghebe-
nedijde Moeder / roept om eenen Biecht-
vader / om dat hy vermocpden / dat hem
Godt den Heere soude upt dese werelt roe-
pen / heeft hem ghebiecht ende is inden
Heere overleden acht daghen vooz Kerst-
misse / belastende Elizabeth sijn Hupsvrou-
we voozsz. alnoch eens tot dancksegginghe
onse **V.** Vrouw te besoecken / oock vercla-
rende dat hy altydt vast betrouwen hadde
gehadt / dat hy verlost soude worden dooz
onse **V.** Vrouw van Omel / van het twee-
de vooznoemt accident / ghelijck den selven
inder waerheyt vā het eerste verlost was.
Aldus verclaert midts desen Elizabeth
voozsz. inde Maent ende jaer als boven op
hare conscientie / ende inder waerheyt alsoo
gheschiet te sijn / ghelijck oock verskeren-
de de Scholtesinne van Kijnberch met
meer andere kennelijck ghenoech inde stadt
te

tot Omel.

te sijn. Aldus bekent vooz my in Marien-
schoot Jacob vanden Bomen P. Confess.
in Omel/ende ghetuyghen de eerweerdige
Heeren met haer eyghen handt onderteec-
kent onder stont : Frater Nielaes Rijsvijck
Minorita Frater Hyacinthus Cham Ordinis
Prædicatorum.

123. Ghescheurtheyt.

In't jaer ons Heeren 1630. den 13. Julij
is ghecompareert vooz my onder ghe-
schreben ende ghetuyghen Elizabeth Mic-
hiels de Weene vā Nederwaert oudt sijn-
de ontrent 23. jaren/ende verclaert vooz de
oprechte waerheydt/hoe dat sy van jonck
af is ghebreckelijck geweest van een swaer
ende periculeuse ghescheurtheydt / gheenen
anderen troost oft toeblycht meer wete de/
heeft d'z reysen gheloost te besoecken onse
L. Vrouwe van Omel berreboets ende
wullen / d'welck volepnt hebbende / en is
dat selve accident noyt meer onderwozpen
gheweest / maer blijft ghesont ende wel te
pas / haer gesontheyt ende verlossinge onse
L. Vrouwe gheheel toe eygenende. Aldus
heeft Elizabeth vooz 3. verclaert vooz my
Jacob vanden Bomen Pastoor des selfs
Conbents / ghetuyghen waren ende onder
stondt Frater Jacobus Flerix / Frater
Andreas Dibarius.

In't selfste Jaer 1630. opten avondt van
 die glorieuse Maghet Maria Hemel-
 baert dach/ heeft op haeren eedt ghetuycht
 ende waerlijck verclaert / Bertje Packx
 huysvrouwe van Peeter Packx uytroeper
 binnen Venloo/ dat haer dochterken Ma-
 ria oudt zijnde ontrent thien Maenden is
 seer allendich ende miserabel ghelwozden
 ende daer naer soo verlampt/ dat noch coste
 gaen ofte staen/ alsoo dat die lidtmaekens
 scheenen berdzaept te staen/ ende die knie-
 kens ende beentkens sloeghen ober een/
 waerom is Peeter ende Bertje booznoemt
 gherepst naer Omel / onse L. Vrouwe op-
 offerende haer dochterken boozsept oudt
 zijnde ontrent vijf jaeren/ ende is daer naer
 gaende ghelwozden op twee crucken / we-
 derom den vader boozsept sijn bedebaert
 doende naer Omel is het kindt gaende ge-
 wozden op een cruck / waer naer die moe-
 der repst naer Omel den derden keer met
 een nieuw vast betrouwen ende hope van
 ghesontheyt ende verlossinghe van haer
 Dochterken : Soo ist ghebeurt / dat het
 boozsz. kindt metter daet ende waerheyt ee-
 nen dach oft twee daer naer is gesont ende
 wel gaende ghebonden / af-leggende sijn
 crucken oudt zijnde seven Jaeren ghelijck
 claerlijck nu was blijckende als die moe-
 met haer dochterke quam onse L. Vrouwe
 van Omel besoecken tot dancksegginghe/
 Ende

van Omel.

Ende was dat uytroepende vooz seer veel
Pelgrims / jaec wordē oock bebesticht dooz
ghetuyghenisse de naerghebuer vrouwe
Crijn van Haukercken ende Anna van
Dam. Alsoo verclaert als boben vooz alle
man tegenwoordich ende my Jacobo van
den Bomen Patre Confess. in Omel on-
weerdich.

In teecken der waerheyt van dese Mi-
rakelen / hebben altydt scherpetrick vooz
ghehouden / wat het in hadde sulcken ghe-
tuyghenisse ende verclaerenisse op den eedt
ende consciencie / tot ontlastinghe der depo-
nenten / ende met onse consciencien ende an-
ders niet bevonden dan dat daer inne te
goeder trouwen ende waerheyt in is ghe-
wandelt ende geprocedeert. In horum Testi-
monium subscriptus hac 20. Februarij 1631.

Jacobus vanden Bomen Indignus
P. Confess. in Omel Vulgo Ma-
rien-schoot.

Sic attestor Gerardus de Brey P.
Cappellanus in Omel.

Totten